

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Hodowli i Ochrony Roślin

Warszawa, 23 października 2023 r.
znak sprawy: DHR.rn.071.23.2023

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: braku nawozów wieloskładnikowych na rynku

Szanowny Panie Prezesie,

odpowiadając na pismo znak: KRIR/MR/1036/2023 z 27 września 2023 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawia następujące informacje.

Z danych opracowanych przez Centrum Doradztwa Rolniczego (zał.) wynika, że stan zaopatrzenia w nawozy wieloskładnikowe był średni (tj. nawozy są w terminach, gdy będą potrzebne, może ich nie być na składzie, czasami występują problemy z kupnem).

W opinii IERiGŻ PIB obserwowany w ostatnich tygodniach problem dostępności nawozów wieloskładnikowych na rynku ma związek z:

- niższym poziomem krajowej produkcji i importu nawozów wieloskładnikowych w 2022 r. oraz w I połowie 2023 r.;
- wyraźnym wzrostem cen nawozów mineralnych, w tym wieloskładnikowych obserwowanym w latach 2021-2022 do rekordowych poziomów w historii notowań (we wrześniu 2022 r.) oraz trudnym do przewidzenia kierunkiem zmian ich cen, przez co dystrybutorzy bardziej ostrożnie (w mniejszym stopniu) zaopatrywali się w nadal drogie nawozy w bieżącym roku;
- ożywieniem eksportu nawozów wieloskładnikowych w czerwcu oraz w lipcu br. m/m (na dzień dzisiejszy brak danych za m-c sierpień i wrzesień br.).

Zauważalnie mniejszy w porównaniu z latami poprzednimi popyt na nawozy mineralne obserwowany mniej więcej od końca 2021 r. spowodował, że zarówno krajowa produkcja nawozów wieloskładnikowych jak również ich import już od początku 2022 r. zaczęły się stopniowo zmniejszać. Niemniej jednak zauważalny spadek zarówno produkcji, jak i importu nawozów wieloskładnikowych w relacji rocznej odnotowano w szczególności w I półroczu 2023 r.

Z danych GUS wynika, że produkcja nawozów wieloskładnikowych zmalała z 1,73 mln ton (w masie nawozu) w 2021 r. do 1,40 mln ton w 2022 r. (o 23,2%). Brak jest danych GUS dotyczących produkcji nawozów wieloskładnikowych za poszczególne miesiące 2023 r., jednak z danych GUS dotyczących produkcji czystego składnika w nawozach mineralnych – fosforu i potasu oszacować można, że produkcja nawozów wieloskładnikowych w I półroczu 2023 r. mogła być o około 45% mniejsza niż rok wcześniej oraz o niemal 60% mniejsza w porównaniu z I półroczem 2021 r.

Z danych Ministerstwa Finansów wynika, że import nawozów wieloskładnikowych tj. towarów oznaczonych w Taryfie Celnej kodem CN 3105 wyniósł w 2022 r. 726 tys. ton w masie nawozu, o 32,9% mniej niż rok wcześniej. Z kolei w I półroczu 2023 r. import wyniósł zaledwie 187 tys. ton – o 51,7% mniej niż rok wcześniej oraz o 66,7% mniej niż w I połowie 2021 r.

Eksport nawozów wieloskładnikowych również wykazywał tendencję spadkową, co miało wpływ na krajową produkcję nawozów. Jednak w czerwcu oraz w lipcu br. odnotowano wzrost eksportu m/m. Co więcej wolumen eksportu nawozów w lipcu br. był większy niż rok wcześniej.

Spadek krajowej produkcji jak również mniejszy wolumen importu nawozów wieloskładnikowych wpłynęły na zauważalnie mniejszą podaż tych nawozów dla polskiego rolnictwa. Podaż tych nawozów w punktach sprzedaży okazała się niewystarczająca w odniesieniu do popytu, który sezonowo wzrósł w ostatnich tygodniach (nadal był jednak mniejszy niż w latach poprzednich).

Z drugiej strony na sytuację tą wpływ miały również wysokie ceny nawozów wieloskładnikowych oraz trudne do przewidzenia kierunki ich zmian, przez co wielu dystrybutorów z dużą ostrożnością podchodziło do zakupów nawozów od

producentów. W rezultacie kupowali oni od producentów zazwyczaj mniejsze partie nawozów, przez co poziom zapasów magazynowych był również zauważalnie niższy. Większa ostrożność przy zaopatrywaniu się w nawozy wieloskładnikowe przez dystrybutorów w br. (które nadal były i są relatywnie bardzo drogie) wynikała z tego, że część z nich kupowała np. nawozy azotowe w II półroczu 2022 r. po rekordowo wysokich cenach, po czym była zmuszona w kolejnych miesiącach sprzedawać nawozy ze stratą, gdyż ceny nawozów azotowych na rynku zauważalnie spadły (zwłaszcza w porównaniu z rekordowym ich poziomem we wrześniu 2022 r.).

Należy oczekiwać, że w kolejnych tygodniach dostępność nawozów wieloskładnikowych w punktach sprzedaży zwiększy się. Wskazywać mogą na to dane GUS o krajowej produkcji nawozów za ostatnie miesiące. W lipcu oraz w sierpniu br. krajowa produkcja fosforu i potasu w czystym składniku była wprawdzie nadal mniejsza niż rok wcześniej, ale odnotowano jej wzrost m/m. Wzrost produkcji nawozów wieloskładnikowych w ostatnich miesiącach potwierdzają wyniki dotyczące szacunkowych wolumenów produkcji największego producenta nawozów mineralnych w Polsce. Według materiałów informacyjnych Grupy Azoty w czerwcu br. szacunkowy wolumen produkcji nawozów wieloskładnikowych wyniósł 36 tys. ton, w lipcu – 47 tys. ton, w sierpniu – 54 tys. ton, a we wrześniu 64 tys. ton.

Wzrost dostępności nawozów wieloskładnikowych będzie również prawdopodobnie wynikał ze zwiększonego importu. Już w czerwcu oraz w lipcu br. odnotowano wzrost wolumenu importu m/m.

Z wyrazami szacunku

Nina Dobrzyńska
dyrektor
Departamentu Hodowli i
Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Pismo CDR znak: CB.ZRiŚ.070.10.2023 z dnia 18 października br.